Dagens föreläsning: Felhantering, säkerhet och best practices

l Vi ska:

- Prata om best practices i Java som är bra att tänka på inför projektet
- Kika på hur man skriver bättre och säkrare kod
- Diskutera undantagsfel och hur de bör fångas
- Kolla på vad som händer med stacken när undantag kastas, och hur vi bör kommunicera dem till andra utvecklare
- Lära oss hur man skriver sina egna exceptionklasser och varför det kan vara värdefullt

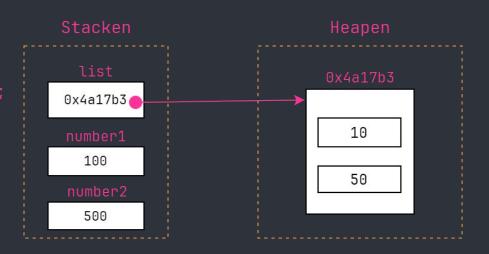
Mail: carl-johan.johansson@im.uu.se

Snabb repetition: stack och heap

- I Java är alla objektvariabler egentligen referenser som pekar mot data som finns på heapen
- När vi t.ex. skapar en ArrayList så lagras den på heapen, medan referensen till den hålls på stacken
- Varje gång vi använder new heap-allokerar vi i Java. Primitiva typer såsom integers sparas däremot på stacken

Programkod:

```
ArrayList<Integer> list = new ArrayList ◇()
list.add(10);
list.add(50);
int number1 = 100;
int number2 = 500;
```



Initialisera <u>alltid</u> variabler via konstruktorn

- Eftersom null är defaulttillstånd för alla objekt som deklarerats men ännu inte initialiserats är det viktigt att vi inte lämnar några referenser "hängande"
- Ett konstruerat objekt bör alltid vara i ett giltigt tillstånd (state). Om det t.ex. kan producera NullPointer-Exceptions när vi anropar metoder på objektet är det i ett ogiltigt tillstånd.
- Vi har en konstruktor för att hjälpa oss med detta. Namnet refererar till att den alltid anropas vid konstruktion av en instans: definierar vi ingen själv kommer en osynlig konstruktor som inte gör någonting att köras automatiskt i bakgrunden

Problem: Tvåstegsinitialisering

```
public class User
{
   private String name;

   public void setName(String name)
   {
      this.name = name;
   }

   public void printName()
   {
      System.out.println("User: " + name.toUpperCase());
   }
}
```

- Vi försöker skapa ett objekt och använda det någonstans:

Lösning: använd konstruktorn

```
public class User
    private String name;
    public void User(String name) //Konstruktor
      this.name = name;
    public void printName()
       System.out.println("User: " + name.toUpperCase());
- Vi initialiserar namnet direkt när vi skapar objektet i stället:
   User user = new User("Dale Cooper");
  user.printName();
                                         //ok!
```

Märk alla instansvariabler private

- private ser till att ingen utomstående kan ändra dina variabler: de kan inte skriva över strängar, ta bort objekt ur samlingar och listor, och-så-vidare
- De kan inte ens se vilka variabler objektet innehåller. Det här uppfyller principen om inkapsling som är grundläggande för objektorientering

```
class Person
{
    private String name = "Greta Garbo";
}

I main():

Person person = new Person();
person.name = "Betty Davies"; // Omöjlig ändring
```

Märk variabler med final om möjligt

- final är ett nyckelord i Java som innebär att en variabel inte kan förändras när den väl har tilldelats ett värde (motsv. till const i andra språk som C, C++ och Javascript)
- Använd alltid när ni vet att någonting inte bör skrivas över: det kommunicerar tydlighet till andra utvecklare och hindrar busig kod från att kompileras

Föredra foreach-loopar över for-loopar

- Foreach-loopen, ibland kallad för både "förenklad for-loop" och "avancerad for-loop" eftersom man ogillar tydlighet i Java, bör alltid användas om man itererar över samlingar utan att ändra deras innehåll

Vanliga for-loopar är dåliga eftersom de:

- Producerar undantagsfel av typen IndexOutOfBounds-Exception om vi gör ett misstag när vi ställer upp loopvillkoret
- Är ineffektiva när vi itererar över samlingar
- Inte kan iterera över många av de vanligt förekommande datastrukturerna som t.ex kartor och set, som saknar direkt indexering, utan att först skapa mellanliggande listor

Problem: IndexOutOfBounds

Dåligt exempel: Vi hamnar utanför samlingen vi försöker iterera över

- Lätt att skriva loopvillkoret fel och hamna out of bounds
- Behöver hålla reda på hur vi ska få längden. Java är inte konsekvent i sin namnsättning: arrayer har length, listor har size(), strängar har length(), streams har count()...
- Gör det svårt att generalisera kod med generics

Lösning: foreach-loop

Bra lösning: Vi kan aldrig hamna out of bounds med en foreach-loop!

```
for (String name : names)
{
    System.out.println(name);
}
```

- Loopen går bara så länge det finns värden att loopa genom
- Ökad läsbarhet: koden är kort och ren!
- Vi behöver inte skriva loopvillkor manuellt
- Vi kan skicka både en array och en lista till en metod och loopa genom den med samma logik

Problem: ingen indexering

Dåligt exempel: Den här koden kompilerar inte

- Kartor har inte indexbaserad åtkomst för värden, till skillnad från en array eller en lista, eftersom det är en helt annan sorts datastruktur som i stället har nyckelbaserad åtkomst (key-based lookup)
- Det här innebär att vi inte kan iterera över dem på vanligt vis med en for-loop

Ineffektiv lösning: använd en lista

Dålig lösning: använd en mellanliggande lista

- Skapar en kopia av alla nycklar i en lista först. Dålig lösning om det rör sig om stora samlingar: tar O(n) i tid och kräver mycket extra minnesresurser (dålig platskomplexitet)
- Behöver två get()-anrop: ett för nycklarna och ett för värdena

Bra lösning: förenklad for-loop

Best Practice: använd en förenklad for-loop som kan iterera över ett Entry-set direkt!

```
for (Map.Entry<String, Integer> entry : scores.entrySet())
{
    System.out.println(entry.getKey() + " scored " + entry.getValue());
}
```

- Effektiv lösning: Behöver inte anropa get() för både nycklar och värden eftersom de redan finns i entrySet()
- Clean och kort kod!
- Minneseffektiv: ingen extra lista
- Eliminerar O(n) för att kopiera över alla nycklar

När vi <u>inte</u> ska använda foreach

– När vi behöver modifiera ett värde för en primitiv typ medan vi itererar genom en samling. num är bara en lokal kopia av ett värde i numbers och går inte att skriva över:

```
for (int num : numbers)
{
   num = num * 2;  // Förändrar inte värdet i numbers eftersom num
}  // bara är en lokal variabel
```

- Objekt går att förändra, men inte att byta ut:

När vi <u>inte</u> ska använda foreach

- När vi behöver ta bort något från en samling medan vi itererar genom den. Foreach kan inte ta bort element på ett säkert vis och kommer att kasta ett ConcurrentModification-Exception:

```
for (String name : names)
{
   if (name.equals("James Kirk"))
   {
      names.remove(name); //Kastar undantagsfel
   }
}
```

Använd Javas inbyggda API

- Vi har gått genom hur man skapar strukturer såsom stackar, köer, binära träd, osv för att få en bättre förståelse för hur de fungerar
- I verkligheten bygger man dock sällan sina egna ADT:s, på samma vis som man sällan skriver sina egna sorterings- eller krypteringsalgoritmer: man använder beprövade bibliotek i stället eftersom de är bättre optimerade än något vi kan göra för hand
- Gör livet lättare genom att använda de inbyggda alternativ som finns
- Java har ett standardbibliotek fullt av algoritmer och datastrukturer redan. Googla/fråga en LLM om råd ifall ni letar efter något specifikt som inte finns där (t.ex. grafer)
- Ofta vill man att de ska vara "trådsäkra" (thread-safe) så att de fungerar i flertrådade program

java.util har all sortering ni behöver

- Arrays.sort() använder MergeSort för att sortera objekt, men implementationen är egentligen en optimerad algoritm som heter TimSort
- TimSort är en hybrid av MergeSort och InsertionSort. Om en samling är liten eller delvis sorterad kommer den köra InsertionSort; om den är stor och/eller mestadels osorterad kommer MergeSort köras
- QuickSort används av Arrays.sort() för att sortera primitiva datatyper (int, double, osv). Java har en optimerad algoritm kallad för Double-Pivot QuickSort som används
- Collections.sort() använder TimSort för att sortera listor: kraftfull, effektiv och stabil sortering
 - Om man vill sortera listor som innehåller objekt av egenskapade klasser behöver de klasserna implementera Comparable<T> eller Comparator<T> först

java.util har all sortering ni behöver

- Arrays.sort() använder MergeSort för att sortera objekt, men implementationen är egentligen en optimerad algoritm som heter TimSort
- TimSort är en hybrid av MergeSort och InsertionSort. Om en samling är liten eller delvis sorterad kommer den köra InsertionSort; om den är stor och/eller mestadels osorterad kommer MergeSort köras
- QuickSort används av Arrays.sort() för att sortera primitiva datatyper (int, double, osv). Java har en optimerad algoritm kallad för Double-Pivot QuickSort som används
- Collections.sort() använder TimSort för att sortera listor: kraftfull, effektiv och stabil sortering
 - Om man vill sortera listor som innehåller objekt av egenskapade klasser behöver de klasserna implementera Comparable<T> eller Comparator<T> först

Försök skriva så läsbar kod som möjligt

- Bra skriven kod är lätt att läsa och följa
- Den använder etablerade lösningar för generella (dvs vanliga) problem

Saker som ofta är en code smell:

- Lång och krånglig kod som gör samma sak som kort och ren kod, fast sämre
- Långa if/else if/else-satser
- Långa metoder som försöker göra mer än en sak samtidigt: om man behöver skriva en förklarande kommentar mitt i en metod är det ofta ett tecken på att den bör delas upp

Problem: hitta maxvärde i en samling

Dålig lösning: använd en hemmasnickrad metod

```
public int findMax(List<Integer> list)
   int max = Integer.MIN_VALUE;
   for (int num : list)
      if (num > max)
         max = num;
   return max;
```

- Misslyckas om listan innehåller negativa tal
- Indikerar inte att den kastar undantag om listan är tom
- Fungerar inte med alla typer av samlingar

Bättre lösning: Collections.max()

```
int max = Collections.max(list);
- Säker felhantering: metoden berättar att den kan kasta
- Optimerad för olika typer av samlingar (List, Set, Map)
- Supportar comparators för objekt
- Finns även en min-funktion: int min = Collections.min(list);
– Lätt att utöka med customiserad logik:
String longest = Collections.max(words, Comparator.comparing(String::length));
```

Ternaryoperatorn, aka Elvisoperatorn ?:

- En ternaryoperator är egentligen bara syntaktiskt socker som ersätter en if-else-sats med en enda rad instruktioner
- "Ternary" på engelska betyder tredelat; att något består av tre delar
- Är (Uttryck) sant ? Gör då det här : Annars gör detta

Exempel:

```
public boolean trueOrFalse(int n)
{
   return n <= 0 ? false : true;
}</pre>
```





Ternary i stället för korta if/else

Detta:

```
String status;
if (score >= 50)
{
    status = "Pass";
}
else
{
    status = "Fail";
}
```

... kan ersättas med en enda rad:

```
String status = score >= 50 ? "Pass" : "Fail";
```

 Kan ofta göra kod mer läsbar om man har en mängd if-elsesatser

Undantag (Exceptions)

- Undantag är någonting oförutsett som sker i ett program och avbryter det normala programflödet: ett felobjekt kastas ("throws") av programmet (Java Runtime Environment) och måste "fångas" av koden om man inte vill att de ska propagera genom programmet och krascha det
- Kan ha många orsaker: nullpointers, otillgängliga filer, någon dåre har försökt dela ett tal med noll, osv
- Vi tänker ofta på dem som någonting som är dåligt, men undantag i sig är en fundamentalt bra sak med programmering som hjälper oss att upptäcka och hantera fel på ett lite mer produktivt vis än att programmet bara kraschar
- Därför är det också viktigt att veta hur de fungerar och när och var man ska hantera dem

Två sorters undantag: checked och unchecked

- Märkta undantag (checked exceptions) är sådana som kompilatorn tvingas oss att hantera innan programmet får kompileras
 - Antingen behöver vi fånga dem direkt i metoden som genererar dem, eller också behöver vi markera att metoden kan kasta undantag: det blir då anroparens ansvar att fånga och hantera dem
- Omärkta undantag (unchecked exceptions) är svårare att ha att göra med eftersom vi ofta inte vet om att de finns: Java kräver inte att vi hanterar dem eller meddelar att de kan kastas
- Om vi vet att en metod kan generera såna här undantag är det dock **god praxis att kommunicera detta** på något vis!

Vanlig lösning: Hantera checked exception med try-with-resources

```
public class FileHandler
   public void readFile()
      try (BufferedReader reader = new BufferedReader(new FileReader(filePath)))
           String line:
           while ((line = reader.readLine()) ≠ null)
             System.out.println(line);
      catch (IOException e)
           System.out.println("Error reading file: " + e.getMessage());
```

Ok kod! Vi ser till att fånga ett potentiellt undantag direkt.
 Nackdelen är att anroparen inte får bestämma hur det ska hanteras

Bättre lösning: låt anroparen avgöra

- I stället för att logga ett fel till konsolen meddelar vi att metoden kan kasta, och anroparen får bestämma själv hur undantaget ska hanteras: det kanske bör loggas till databas, eller så kanske man vill att det lindar upp stacken och kraschar applikationen
- Vi gör också en markering i JavaDoc med athrows-taggen

Använd Othrows i JavaDoc för att markera att en metod kan kasta

- Om någonting kan kasta ett ohanterat undantagsfel bör det dokumenteras
- Anroparen av en metod har sällan insyn i hur koden ser ut och kan därför inte avgöra om den riskerar att kasta eller ej
- Om en metod eller algoritm kan generera undantagsfel är det därför bättre att vara tydlig med detta och sen låta anroparna hantera undantagen som de själva vill

Stack unwinding

- När ett undantag kastas kommer det att propagera tillbaka genom callstacken och poppa stack frame efter stack frame tills det stöter på ett catch-block som är menat att hantera det
- Det här kallas för "stack unwinding" på engelska: undantaget "lindar upp" eller "spolar tillbaka" stacken genom att poppa lagren
- Ofta är det här ett önskvärt beteende från undantag: när de poppar stack frames på sin färd tillbaka genom stacken frigörs minnesresurserna på heapen och man undviker på så vis läckor
- Stack unwinding är viktig för att kunna "städa upp" i minnet när ett fel inträffar

Exempel: Space Invaders



Ett exception lindar upp stacken

Microsoft Visual Studio Debu(X INFO: FILEIO: [./Assets/Ship1.png] File loaded successfully INFO: IMAGE: Data loaded successfully (352x352 | R8G8B8A8 | 1 mipmaps) INFO: TEXTURE: [ID 3] Texture loaded successfully (352x352 | R8G8B8A8 | 1 mipmaps) INFO: FILEIO: [./Assets/Barrier.png] File loaded successfully INFO: IMAGE: Data loaded successfully (704x704 | R8G8B8A8 | 1 mipmaps) INFO: TEXTURE: [ID 4] Texture loaded successfully (704x704 | R8G8B8A8 | 1 mipmaps) Wall texture loaded successfully. WARNING: FILEIO: [./Assets/NotAlien.png] Failed to open file Wall instance destroyed. Count: 4, ID: 000001E69F4A4750 Current instance count: 4 Wall instance destroyed. Count: 3, ID: 000001E89F4A4764 Current instance count: 3 Wall instance destroyed. Count: 2, ID: 000001E89F4A4778 Current instance count: 2 Wall instance destroyed. Count: 1, ID: 000001E89F4A478C Current instance count: 1 Wall instance destroyed. Count: 0, ID: 000001E89F4A47A0 Current instance count: 0 INFO: TEXTURE: [ID 4] Unloaded texture data from VRAM (GPU) Wall texture unloaded.

INFO: TEXTURE: [ID 3] Unloaded texture data from VRAM (GPU)
INFO: TEXTURE: [ID 2] Unloaded texture data from VRAM (GPU)

INFO: TEXTURE: [ID 1] Default texture unloaded successfully

Error loading texture: Failed to load ./Assets/NotAlien.png

INFO: SHADER: [ID 3] Default shader unloaded successfully

- Vi kan bokstavligen talat se hur stacken lindas upp
- Ett TextureLoadingException smäller, och vi kan se hur vägg efter vägg raderas när undantaget börjar poppa stacken, och hur texturerna till sist läses ur från GPU:n
- Undantaget fångas i main() och loggas, efter att det poppat hela stacken och städat upp efter sig

C:\Users\46705\Desktop\HT 2024\API-design och best practises\Final_Assignment\SpaceInvaders_2023\SpaceInvaders_2023\Buil d\Debug\Game.exe (process 22292) exited with code 2 (0x2).

Press any key to close this window . . .

INFO: Window closed successfully

Dålig praxis: tomma eller generella catchblock

- Om ett undantag är viktigt nog att kasta så är det också viktigt nog att hantera på något vis: stoppa aldrig in tomma catch-satser som fångar ett generellt Exception bara för att "safeguarda" koden ifall något oförutsett skulle ske någonstans
- Catch-block är menade att vara specifika: vi vill ha information om vad det är som går fel så att vi kan debugga vår kod
- Vi vill också vara tydliga med vad vi förväntar oss för undantag: ett block som bara fångar ett "Exception e" kommer att snappa upp alla undantag som propagerar genom callstacken, inkluderat sådana som vi kanske vill hantera på något annat ställe

Dålig praxis: tomma eller generella catchblock

Dåligt exempel:

```
System.out.println("Enter a number: ");
String userInput = scanner.nextLine();

try
{
  int number = Integer.parseInt(userInput);
  System.out.println("You entered: " + number);
}
catch (Exception e) { }
```

- Kommunicerar inte tydligt vad för problem som förväntas
- Loggar inget, så vi kommer aldrig få veta att något fel inträffat
- Catch-blocket fångar ett generellt "Exception" och kommer då att fånga ALLA sorters undantag: om något kastas tidigare i programmet och inte hanterats än kommer det att sväljas här

Bra praxis: specifik felhantering

```
System.out.println("Enter a number: ");
  String userInput = scanner.nextLine();
  boolean done = false;
  while(!done)
     try
        int number = Integer.parseInt(userInput);
        System.out.println("You entered: " + number);
       done = true;
     catch (NumberFormatException e)
       System.out.println("Integer couldn't be parsed!");

    Ett specifikt fel fångas

- Specifik felinformation loggas
- Vi wrappar även vår try-catch i en loop så att number
  aldrig kan lämnas i ett oinitialiserat tillstånd och skapa
```

andra problem senare

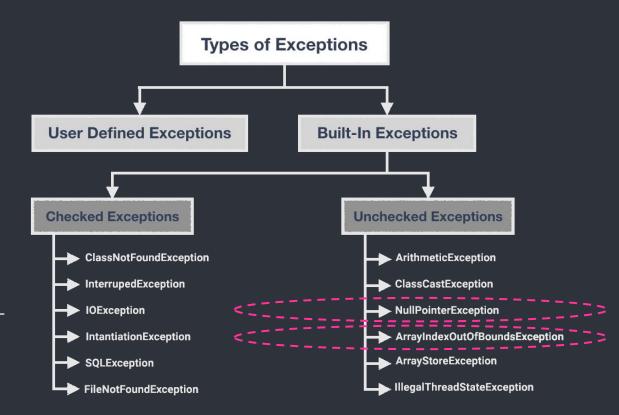
Logga eller kasta undantag, men kasta inte om dem

- Regel 1: Om man kastar ett undantag manuellt bör det också fångas någonstans
- Regel 2: Om man fångar ett undantag ska det hanteras och inte kastas om
- Här föreslår JetBrains det exakt motsatta, men det är ett dåligt råd!
- Ett undantag bör bara fångas en gång och loggas en gång eftersom Vi vill att det ska vara spårbart

In an ideal world, the catch block would identify IOException, then print an error message to the console and reconst the exception to handle it later. This way, you get the full picture of what went wrong. try { int division = 10 / 0; } catch (ArithmeticException ex) { System.out.ppi con("An exception occurred: " + ex.getMessage()), throw ex

Omärkta (unchecked) undantag

- Av de omärkta undantag som finns är det främst två som vi brukar råka ut för
- Dessa uppstår under körtid och oftast på grund av programmeringsfel
- Ibland kan vi ta höjd för dem med try-catch-block och liknande, men vi introducerar då nya problem för anroparen



Följ best practices för att undvika unchecked exceptions så gott det går

- Initialisera alltid variabler i konstruktorn
- Validera alltid input, både från användaren och när något skrivs till en list från en fil, databas, etc
- Se till att aldrig returnera null om möjligt:

```
public List<String> getNames()
{
   return names != null ? names : Collections.emptyList();
}
```

- Använd foreach-loopar i stället för for-loopar för att förebygga problem som uppstår när man itererar över samlingar
- Om man vet att en viss bit kod kan producera omärkta undantag är det helt ok att antingen förebygga detta med en try-catch eller att märka metoden så att andra anropare också blir medvetna om det

Man kan skriva sina egna exceptionklasser

- Att skriva egna undantag kan underlätta felhantering och debugging och göra koden både tydligare och mer robust
- Java har redan en mängd undantag inbyggda, så egna undantag
 bör bara skapas när de är meningsfulla att använda
- Att kasta samma standardundantag överallt gör dock debugging svårare. Att generera ett InvalidUserInputException i stället för ett IllegalArgumentException kan göra koden lättare att felsöka
- Ett finansiellt system kanske vill kasta ett
 InsufficientFundsException i stället för ett generellt
 Exception om det inte går att dra ett värde från en summa, osv

Exempel på custom exception

– Man skapar egna undantag genom att ärva från Javas Exception-Klass:

```
class InvalidAgeException extends Exception
{
   public InvalidAgeException(String message)
   {
      super(message);
   }
}
```

- "Extends" innebär att man ärver från en annan klass i Java
- "super" innebär att man skickar vidare anropet till basklassen, också kallad för superklassen
- Vårt custom exception fungerar med andra ord som en wrapper som delegerar vidare till Exception-klassen

Exempel på hur vårt custom exception kan användas

```
public static void registerUser(int age) throws InvalidAgeException
   if (age < 18)
      throw new InvalidAgeException("Age must be 18 or above to register.");
   System.out.println("User registered successfully.");
public static void main(String[] args)
   trv
      registerUser(15);
   catch (InvalidAgeException e)
     System.out.println("Registration failed: " + e.getMessage());
```

Problem kan ofta omformuleras

- Vi gjorde en multiplyAll i Laboration 1:

I metoden multiplyAll ska alla värde multiplicera med alla andra värden i en lista. Om listan innehåller värdena { 0, 1, 2, 3 } så ska algoritmen multiplicera och summera enligt följande:

```
{ 0, 1, 2, 3 } -> 0 * 1 (0) +

{ 0, 1, 2, 3 } -> 0 * 2 (0) +

{ 0, 1, 2, 3 } -> 0 * 3 (0) +

{ 0, 1, 2, 3 } -> 1 * 2 (2) +

{ 0, 1, 2, 3 } -> 1 * 3 (3) +

{ 0, 1, 2, 3 } -> 2 * 3 (6)
```

Med listan { 0, 1, 2, 3 } kommer alltså summan bli 11.

 För varje gång en loop körs ska ett tal multipliceras med alla tal framför sig, men inte de bakom sig

Problem kan ofta omformuleras

– Man gör normalt en lösning som såg ut så här i Labb 1:

```
public long multiplyAll(List<Integer> numberList)
   long sum = 0;
   for (int i = 0; i < numberList.size(); i ++)</pre>
     for (int j = i + 1; j < numberList.size(); j \leftrightarrow j
         sum += (long) numberList.get(i) * numberList.get(j);
   return sum;
- Giltig lösning! Ser ut som det enklaste och bästa
  sättet att lösa uppgiften så som den är formulerad
```

- Tidskomplexiteten är polynom, O(n²)

Bättre lösning: omformulera problemet!

- Man kan också omformulera problemet matematiskt:

```
(summanavAllaTal * summanAvAllaTal) - talSomMultupliceratsMedSigSjälvt
```

2

- (summanavAllaTal * summanAvAllaTal) ger oss alla multiplikationer som är möjliga - inklusive självmultiplikationer som vi vill undvika (såsom 1×1, 2×2, osv)
- talSomMultupliceratsMedSigSjälvt tar bort dessa självmultipliceringar
- Vi dividerar sedan med 2 för att ta kompensera för de tillfällen där vi dubbelräknar varje par (exempel: 1×2 och 2×1)

Optimerad lösning: O(n)!!

```
public long multiplyAll(List<Integer> numberList)
{
  long sumOfAllElements = 0;
  long sumOfAllSquares = 0;

  for (int num : numberList)
    {
      sumOfAllElements += num;
      sumOfAllSquares += (long) num * (long) num;
    }

  return (sumOfAllElements * sumOfAllElements - sumOfAllSquares) / 2;
}
```

- Renare kod och bättre tidskomplexitet
- Lätt att koda, svårare att klura ut

Sammanfattning av förmiddagen

Konstruktorer

- Är till för att initialisera variabler
- Gör att vi inte riskerar nullpointers
- Undviker tvåstegsinitialisering

foreach-loopar

- Bästa valet för att iterera över samlingar
- Säkra, effektiva, renare kod

Javas inbyggda API

- All sortering man behöver
- Inbyggda metoder är mer effektiva än hemmasnickrade lösningar

Undantag och felhantering

- Följ best practices för att undvika unchecked exceptions
- Checked och unchecked exceptions
- Lindar upp stacken om de inte fångas